

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiuu abonamentulu:		Pretiuu insertiuniloru:		Corespondintiele sè se adreseze Redactiune dela „BISERIC'A si SCOL'A“ in Aradu, la institutulu pedagogicu-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . .	5 fl. — cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	
„ „ „ „ 1/2 anu . . .	2 „ 50 „		4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
Pentru Romani'a si strainetate pe anu .	7 „ — „			
„ „ „ „ 1/2 „ . . .	3 „ 50 „			

Invitare de prenumeratiune

la .

Biserica si Scol'a.

Fóia bisericésca, scolastica literaria si economica.

Cu 1 Ianuaru 1878. „Biserica si Scol'a“ intra in alu doilea unu alu esistintiei sale.

Rugamu dara pre toti, cari dorescu se prenumere acésta foia in viitoriu, se grabésca cu insinuarea abonamintelor, pentru ca se ne scimu orientá in privinti'a esemplarielor de tiparitu.

Conditiiunile de prenumeratiune remanu totu celea din fruntea foiei, adeca:

Pentru Austro-Ungaria 5 fl. v. a. la anu; 2 fl. 50 cr. pe diumetate anu.

Pentru Romania 7 fl. v. a. la anu; 3 fl. 50 cr. v' a. pe diumetate anu.

Totodata rugamu pre dd. abonenti se noteze legibilu adresele, post'a ultima si locuintia.

Banii de prenumeratiune se se trimita la secretariatulu consistoriului din Aradu prin asemnatiuni postale.

Redactiunea.

Tractatu despre omu.

Nu arareori putemu audí in sfere mai anguste ori mai late vorbiudu-se despre fiinti'a omului. Cine e omulu si ce felu de fiintia e densulu?

Mult timpu s'a invetiatu numai trei regnuri (imperatii) a fiintieloru, precum: regnulu mineraleloru, a plantelor si a animaleloru. La cestu din urma apartienea si omulu, dar pentru distinctiunea lui de animale s'a disu, cá omulu e animalu cu minte (animal rationale) animalu religiosu. Cu tóte aceste note elu remase inca totu in regnulu animaleloru.

Principiulu supremu care in totdeuna a servitu de norma in classarea fiintieloru, este principiulu ca

fiintiele se se classeze nu dupa notele loru comune, ci dupa celea caracteristice. In vederea acestui principiu, care deosebesce pe animalu de planta, si dupa care nu se póte dice cá animalulu e planta mobila, si plant'a animalu inradacinat, astadi nu mai putem dice, cá omulu e animalu rationalu, cu atátu mai pucinu animalu religiosu, si pentru aceea s'a statoritu pentru densulu regnulu alu patruea, regnulu ómeniloru.

Acést'a o desvolta in modu scientificu celebrulu eruditulu alu timpului nostru, Quatre fages, in opulu seu: „Unitatea genului omenescu.“ Elu permitiendu cá nu voiesce se fia nici metafisicu, nici filosofu ci remane simplu naturalistu, arata, cá omulu nu e ramu din imperati'a animaleloru séu speci'a cutarui genu, dupa care se fia incuscritu cu moimele, ci elu se deosebesce de animale, intocmai precum se deosebesce animalulu de planta si plant'a de animalu, cu unu cuventu, omulu forméza unu regnu nou, regnulu ómeniloru; si cá acésta clasa are unu caracteru si note atátu de marcante ca si celea trei clase primitive inferiore.

Dara sciti care e caracteristic'a eschisiva, prin care ne deschilinimu de animale completaminte, si pe care adaverat'a sciintia, sciinti'a speculativa o pune de temuiulu imperatiei séu regnului nostru? Acést'a este facultatea religioasa, séu religiositatea. Quatrefages a devenitu la acestu rationamentu numai dupa ce esaminase tóte fenomenele, care deosebescu pe omu de animale, si dupa ce altulu nu poté face. Elu se intréba, nu cumva in organismu séu in functiunea organeloru se fia atari fenomene? Anatomici'a si fisiologi'a in sa au descoperitu o asemenare de aprópe intre omu si animalele sugatóre, deosebi intre organismulu anatomicu alu moimelor. Alti naturalisti, continua Quatrefages, au cercatu se justifice parerea poetului Ovidiu, sustienendu cá statur'a drépta si os sublime se fia not'a caracteristica esteri-ora in imperati'a omului. Insa si unele animale posiedu acésta insusire, si e fórte ne esentiala. Moimele ce sémena cu omulu atunci ar fi in realitate adev-

rați intermediatori între omu și celelalte animale; deosebirea în omu ar fi cu unu gradu mai mare dar ea nu ar fi esențială.

Séu dóra în facultățile spirituale aflăm caracteristică proprie neamului omenesc? Nu avem intențiunea să asemănăm facultățile omului, atât de multu dezvoltatu spiritualminte, cu facultatea intelectuală atât de inferioară încă și la cele mai dezvoltate animale. Departarea între aceste și omu, este foarte mare, încâtu trebuie să recunoștemu deferență esențială. Insa mai multu nu trebuie să opinăm astfel, dice Quatrefages. În adevăru nu putem ignoră că animalulu, abstragându de la instinctulu naturalu, elu simte, voiesce, și aduce aminte, judecă, încâtu precisiunea judecării sale, adeseori ne umple de mirare, pe cându deodată erorile ce le-a comis dovedescu, că judecățile sale nu sunt rezultatulu casualității órbe.

Ceea ce privește graiulu séu facultatea de a vorbi, adevăratu, acestă se află numai la omu, însă și cele două clase de animale au glasul séu voce. Ele totmai ca și noi sunt capabile a dá tonu, care deservește pentru exprimarea deosebitelor impresiuni și idei, și pe care nu numai animalele de același soi, ci și omulu încă le poate înțielege. Fora multă bataie de capu semnăm glasulu de mania, amóre, bucuria, glasulu provocatoriu și de alarma ce-lu dau animalele cându le împingă vre-unu periculu. Acestă limba cu adevăratu e foarte primitivă, dară e deajunsu pentru ca aceste ființe se-si exprime trebuințele lor, și în urmă, nu se deosebesce de limbă omului nici în privința mecanismulu de pronunțare, nici în scopu, nici în rezultat. Și aci aflăm progresu și perfecțiunere infinită la omu, dar nici acestă nu e ceva nou esențialminte.

În sfersitu inimă séu așa numite facultățile simțirei, acestea se manifestă și la animale ca și la omu. Animalulu iubesc, ureșce. Scim căta afecțiune și îngrijire arată unele animale pentru fetele lor și érași căta antipathia vedem la altele manifestându-se în luptele lor pe mórte și viétia la tóta ocașiunea; scim cum se potu dezvoltă în animalu facultățile prin instruire, după carea la animalele domestice potem afla calități individuale asemenea cu ale omului; ba putem dice, caracterulu lor apropiat foarte tare pre animale de omu. Asiadara unde se aflăm notă prin care omulu se distinge de animale formându o imperația de sine statătoare, și carea lipsesc cu deseversire animalelor? Quatrefages, ca naturalistu examinându însușirile organice, fiziologice și intelectuali, trece la însușirile morale, și aci contemplăm două fapte, unul și conceptulu abstractu alu bunulu moralu și alu reului. Acestă e propriaminte tipulu primordialu a imperației omului care nu-lu potem afla la animale. Alu doilea e credința în alta lume deosebită de lumea în care viétuim, credem în existența unei ființe supreme, în viétia viitoare, cu alte cuvinte: avem conceptulu despre Ddieu și viétia viitoare, și acestă e alu doilea tipu alu imperației omului, care lu-

numim cu unu cuvintu religiositate. Celu de alu doilea lipsesc cu deseversire animalelor, pe cându celu dantău are pucine urme și la animale, pentrucă și animalele dau semne de pucina moralitate, însă nici despre unu animalu nu se poate dovedi că ar avea facultatea religioasă nici macar la aparința. Astfelu moralitatea omului numai prin religiositate primesc unu caracteru osebitu de a animalelor; facultatea intelectuală în câțva o pasiedu și animalele, însă din religiositate la ele nici umbra nu găsim. „Nu este ființa vietuitóre, afara de omu, dice Cicerone, care se cunoșcă pre Ddieu; éra între ómeni nu este nici o națiune atât de selvatică și barbară, care de și n'ar fi în claru că ce Ddieu se adóre, se nu șie că este Ddieu.“ Totmai pentru acestă omulu nu se poate numi animalu ci elu constituie o imperație mai înaltă.

Tipulu făcării ființe este acelă prin care se distinge de ființele de rangulu inferioru. Animalulu nu e plantă, de și are corp organicu, pentrucă are corp viu pe care lu-vivifică sufletulu. Omulu nu e animalu, pentru că după definițiunea lui Plato omulu e spiritulu cu corpulu. Asiadara sufletulu în omu se află în preponderanță, servindu-i corpulu numai de instrumentu corpului. Fora indoiială în omu aflăm ceva animalicu, dar acestă nu-lu face animalu; precum și în animalu se află ceva din plantă foră ca acestă se-lu prefacă în plantă. Sensualismulu, care deosebesce pre animalu de plantă, nu e tipu așa marcant, ca religiunea prin care omulu se deosebesce de animale. Sunt ființe cari din punctu de vedere alu sensibilității apartien și la regnulu animalelor și la alu plantelor, astfelu stau între două regnuri; precum și altele érași care apartien la regnulu plantelor și mineralelor totodată. Insa în respectulu religiunii nu există nici o ființă, care se ocupe locu între omu și animale. Religiunea este proprietatea eschisivă a omului, ea forméza unu golu imensu întru omu și natură vizibilă, ea unesc pre omu cu lumea invisibilă, și în fața cu acestă lume ea lu-face în adevăru nobilu și maretiu. Dóra am poté dice că omulu e animalu rationalu, însă nici odată nu-lu putem dice animalu religiosu. Este o diferență colosală între aceste două cuvinte și totmai pentrucă omulu e religiosu, noi nu-lu putem numi animalu, ci ființă, care forméza imperația deosebită, adică omu.

„Natură omenescă cunoșce pre Ddieu, dice Bossuet, și prin acestu singuru cuvintu întrec infinite pe animale; pentru că cine se fia atât de nobunu ca să afirme cumca animalele au macar cătu de micu presimțiu despre ființa supremă, creatorulu tuturor ființelor, séu că cunoșcerea acestei ființe nu forméza diferență cea mai acută între ele și noi“? Cătu se departéza omulu prin acestă de natură, animalelor cu atât mai tare apropiat de natură angerilor. „Micișoratu-l' ai pre densulu cu pucinu ore cedecătu angerii; cu onóre și cu marire l'ai încunatu, și l'ai făcutu domnu preste lucrurile

maniloru tale“, dice Psalmistulu Davidu. Micsioratu-l'ai, acésta spresiune caracterisatóre, arata că omulu nu-si are originea pe pamentu si că mai potrivit se pôte numi angeru micsioratu decâtu animalu fia cătu de tare desvoltatu. Asia dara insusirea propria omului e facultatea religiósá séu retigiositatea, prin care elu se distinge completaminte de animale si forméza imperati'a ómeniloru. C..... P.

Romanii din Dobrogea.

X. Scótele romane din Tulcea, si alte 20 in Dobrogea,

Dupa ce siediuu o luna de dile in monastirea Cocosiu, unde gasii cea mai buna comoditate si tóte inlesnirile de a putea face o scóla romanésca intrinsa pentru populatiunea cea multa de romani ce locuesce prin satele cele din prejurulu acelei monastiri, si pe unde nu este nici o scóla; si dupa ce tóte incercarile mele pentru a putea castigá invoierea calugariloru la acestu lucru bunu si de toti doritu, tóta ostené'l'a dicu mi-a fostu zadarnica, că ei scóla in monastire nu primescu de locu; căci la ómenii ignorantii si reu naraviti, siatulu pentru luminarea in folosulu loru, scól'a, nu numai că n'are nici unu pretiu, dar inca si ide'i'a acestui lucru este reu simtita si persecutata. Asia dar, din monastirea Cocosiu plecai la Tulcea, ne fiindu, departe de aici. La Tulcea ajunsu, gasii unu orasiu fórté frumosu si regulatu, unde omulu pôte affá tóte trebuintiosele, ca si la Galati. Locuitorii din Tulcea sunt: bulgari, greci, turci, romani, rusi, nemti, evrei si unguri, dar bulgarii sunt cei mai multi, pôte 1000 familii. Cercetandu eu orasiulu, mersei la biseric'a bulgarésca, care e mare, frumósá, dar ce erá mai frumosu, langa biseric'a, erá o scóla publica mare, frumósá, clasele primari de baeti si de fete, si patru de gimnasiu. De aici mersei la biseric'a grecésca, care érá erá mare si frumósá, dar scól'a cea mare pentru baeti si fete o impodoba si mai multu. Asemenea tóte nationalitatele si-aveau scól'a pe langa biseric'a loru, rusii, nemtii, (catolicii si luteranii), si evreii au vr'o doue. In urma mersei si la biseric'a romanésca, Sf. Nicolae, biseric'a noue, cea mai frumósá din tóte bisericile, nu numai din Tulcea, dar in tóta Dobrogea si Bulgaria, ar face fatia chiar si in Bucuresci; me bucurai, gasindu asia biseric'a frumósá romanésca in Tulcea, dar me intristaiu din sufletu, potu dice, me rusinai, vediendu că scóla langa densa n'au ca si alte natiuni. Intrebaiu pe preoti, si de alti notabili romani, că pentruce n'au scóla, mi-respunsera că n'au cu ce platí pe invetiatoriu, de si numerulu locuitoriloru romani in Tulcea erá de 450 familii, a caroru copii mergandu la bulgari unde invétia nu mai bulgaresce, si cu vreme si ei se diceau că-su bu'gari, si-pierdeau nationalitatea. Copii de romanu dicu, fára a avé scól'a lor, cresceau ca vitele, nimica, nici carte, nici vr'un mestesiugu invetiandu, si devenindu mari nu sunt buni de nimica, ajungu nu mai servi, ordinari altora, si acést'a nu mai din cauza că n'au invetiatu pucina carte se citésca si se insemneze ce-va cu condeiulu.

Acésta trista stare a romaniloru din Tulcea, capital'a Dobrogei, vediendu, me pusei cu tóte puterile pe langa cei mai alesi ai natiunei, si multu consiliindu-i abia 'i putui induplecá, ca se primesca a-si face si ei scóla, ca tóta lumea; cu multa greutate, dicu, abia i putui induplicá se-si faca scóla, dar si acést'a, nu mai dupa ce mai antai le promisei, că eu insumi voiú fi profesorulu loru, si inca de o cam data, gratis, fara plata, fiind-că ei dicu că n'au fondu de unde se póta platí miculu salariu profesorulu. Eu de si in positiune destulu de critica, dar in sperantia că lucrulu nu va remanea totu

asia, primii si conditiunea acést'a, a servi fara leafa, apostolesce, pe de o parte, nu mai ca si scóla romanésca in Tulcea se se incépa, pe de alta in sperantia, că vom putea obtienea de la ministeriulu din Bucuresci o mica subventiune pentru sustienerea acelei scóle. Scól'a nóstra dar se deschise in 16 Augustu 1870, si incepú se functioneze bine. Eu acum despre deschiderea scólei din Tulcea raportandu ministeriulu, incepuiu se me rogu si insumi, si in numele comunitatii romane din Tulcea, in tóte partile, dovada sunt mai multe petitiuni venite si inregistrate la misteriu in-structiunei publice. Acelu ajutoru pentru scól'a din Tulcea ministruulu de atunci d. Tell, n'a voit se-lu acordeze dar scól'a odata deschisa, pe langa tóte lipsurile, a continuatu, si togmai acum este anulu (1876), dupa mai multe staruintie, d. actualu ministru G. Chitiu, care se vede că e romanu nu numai din gura, ci mai mult din inima, bine voi a face acelei scóle romanesce din Tulcea o subventiune anuala, cu care se póta subsiste. Ba dupa incredintiarile ce le am, totu acestu bunu ministru bine voi a mai alocá in bugetulu statului si alte sume pentru scóle romane si carti, in Turcia. Eu acum, dupa deschiderea acestei scóle romane in Tulcea, fiindu pe acolo si prin prejur de toti cunoscutu, si fiindu că prin avelu tienutu sunt numai sate romanesce. romanii din cele mai multe comune, venindu la mine si-aretara dorint'a de a avea si ei scóle pentru copii lor, si ei bucurosu vor dá cheltui'al'a ce se va cere pentru ea. Acésta buna vointia a romaniloru sateni eu cu bucurie vediendu-o, solicitaiu autorizatiunea de la bunulu de atunci pasia Ismail Beiu, pe care o si obtieniu, si asia elu in acésta functiune de directoru alu scóleloru romane din Dobrogea me confirmá in 13 Ianuarie 1871., dandu-mi unu Buiurulu in mana, de a putea calatorí si a face scóle romane prin tóte comunele din Dobrogea, care ordinatiune o impartasi si respectiviloru Caimacami (prefecti) din districte.

Eu acum armatu cu acésta putere, esii mai antaiu in districtulu Harsovei, unde bravulu nostru compatriotu Nicolae Czirca de aici mi-dete multu ajutoru in functiunea mea, si unde facui 6 scóle in 6 comune romane. De la Harsova trecui in districtulu Macinului, unde organisaiu 12 scóle in 12 comune romane, in Isaccea si in Niculitelu, unde se face vinulu celu bunu, peste totu, 21 scóle, si asi fi pututu infintiá si mai multe, potu se dicu, in tóte 72 de comune romane din Dobrogea, daca nu mi-ar fi lipsitu cártile didactice (Abecedarele) pentru copii, din care carti nu mai atunci, pentru acele 21 scóle aveam trebuintia de vr'o 2500—3000 esemplare, căci toti nouii institutori, cártile pentru copii din scól'a lor, le cereau nu mai de la mine, si eu nu le puteam dá, căci nu le aveam, si pe acolo cárti nu se gasescu, nefiindu nici tipografii nici librarii. Acésta lipsa de carti scolastice me sili se incetezu din frumós'a mea intreprenderi de a fondá scóle nationale romane printre fratii romani din Turcia, respective din Dobrogea, cari n'au mai avutu nici o data scóle pentru copii lor, si din nenorocire, pe acolo nici astadi n'au. Acei buni romani si astadi striga si ferbinte se róga, ca Ddieu si romanii cei buni, cari dispunu de acésta putere; se le trimita unu barbatu, omu de scóla, sub titlu de directoru, inspectoru, revizoru, séu ori cum se va chiamá, carele prin satele lor romane din Dobrogea se le organizeze scóle comunale pentru copii lor, căci ei asemenea omu n'au, si nici lu-potu avea, si fara de scóle ei, bietii, pieru si se prepadescu astadi, candu tóta lumea inaintéza spre fericeire, nu mai prin luminare si des-ceptare, care vine nu mai din scóle.

Nu me indoiescu, că tóte aceste descrieri si deslusiri ale romaniloru din Dobrogea pe largu si lamvritu facandu-le eu, unde am aretatu list'a de numerulu cu numele comunelor romane, precum si sum'a locuitoriloru din fie-care comuna, ba si scólele, pe unde sunt infintiate, in tocmai dupa cuu d. Ivanov a doritu si a pretinsu, dicu, nu me in-

indoescu că dumnealui acum incredintându-se de acestu adevăru, si-va esprimă deplin'a sa satisfacțiune despre acésta si nu se va mai îndoi de esistenți'a romanilor din Dobrogea, după cum se exprima prin epistol'a sa din 12 Iuliu a. c. provocându-me că eu acésta se o demonstrezu, alt-felu d-lui si cu confratii sei nu primescu, ca in Dobrogea si in Bulgaria se esiste romani, ci numai bulgari.

Nifon Balasiescu,
professoru.

Cuventare contra injurarei (sudalmei).

S'a deslegatu limb'a lui si a graitu cuvintiosu si numai decâtu s'a deschisu urechile lui si s'au deslegatu legatura limbii lui si graiá dreptu. Marcu 7. v. 35

Mutulu despre care ni vorbesce s. evangelistu Marco, indata ce a dobanditu dela Christosu darulu grairei a inceputu a grai cuvintiosu. Elu care mai jumetate din viéti'a sa a petrecutu ca mutu, candu a sciutu grai indata a iscusitu, câtu de mare daru dela Dumnedieu e pentru omu grairea, ce daru mare pentru elu candu si-póte impartasi gandurile si simtirile sale cu altii, a-si spune neazurile, a cere sfatu dela altii si a dá altora; dar peste tóte a laudá pre Dumnedieu si a-i multiami pentru tóte. Dumnedieule câte mii si sute de mii de ómenii, cari au dobanditu viéti'a si graiu dela Tine, nici cá baga in séma acestu daru mare si in locu ca se te marésca si se te cinstesca pre tine, Te necinstescu si te injura. Grairea ce Tu ai datu ómeniloru ca se se folosésca cu ea spre bine o intrebuintiéza spre blestemarea si stricarea loru. Nu mi ar fi destula nici o di ca se ve aratu tóte smintele si reutatile ce provinu din graire, — inse acum voi se ve vorbescu despre celu mai mare si grozavu pecatu a grairii adeca despre injurare, sudalma, cu care intru atátu s'au dedatu ómenii încátu nu se mai imputienéza numerulu injuratoriloru ci inca pre di ce merge se inmultiesce, asia câtu cei batrani se demérda in sudalmi de ti se infóra totu trupulu. Asia e! intru atáta au sporitu nemoralitatea ómeniloru câtu si pre Dumnedieu nu se sfiescu a-lu injurá; nu folosescu nimicu sfaturile si invetiaturile ce le dá parintele sufletescu ca se nu injure si se nu iee numele Domnului in desiertu; dar findu cá datorinti'a unui preotu sufletescu este se invétié, sfa-tuésca si se dojenesca in tóta vremea si in totu loculu, eu ve voi aretá câtu de mare si grozavu pecatu este sudalma. Fiti in atentiune.

Ce e sudalm'a? Sudalm'a e necinstirea si vetemarea lui Dumnedieu prin cuventu, si acésta se póte intemplá in mai multe chipuri, asia injura celu ce atribue lui Dumnedieu ce nu se cuvine, cá nu e dreptu, séu cá Ddieu nu are grige de celu seracu, cu unu cuventu omulu, injura de câteori vorbesce despre Dumnedieu si insusirele lui in batjocora, asia asemenea injura si cei care despre santi, despre angeri, despre Maica Domnului, desprn Crucea lui Christosu, despre lege, despre Tainele legii vorbescu cum nu se cade, — injura si acél'a, care se blastema pe elu séu pre altii ómeni; dar pentru ce se ve mai talcuescu ce e sudalma? ar fi bine se nu scie nimene dintre voi ce e, si asia se nu scie injurá, inse durere! ómenii mai curendu invétiá a injurá; de câtu a se rugá lui Ddieu si mai curendu de o mie de ori mai curendu li se deschide gur'a spre sudalmi de câtu spre rogatiune, ba si cei bestrani mai curendu se zeuita de rogatiune decâtu de sudalmi, casi candu nici ar fi pecatu a sudui, casi candu Ddieu, pentru sudalmi le ar resplesi cu fericirea vecinica.

Nu sciú! Nu credu ca vreodata ati ganditu si genditi catu de mare pecatu e sudalma, asia vedu cá nici ve pase, asia resbiti sudalmile din gurile vóstre una după alta, ca si candu v'ar porunci cineva, apoi aceea nu gan-

diti câtu strica sufletulu vostru. Astadi dar eu, aci in acestu locu naintea lui Christosu care neveditu petrecere aici cu noi in tain'a cuminecaturii voi se spuiu cumca sudalma e mare pecatu, pecatu de mórte, acarei respata e munca vecinica.

Mai mare si mai nalta fiintia de câtu Ddieu nu este nu au fostu, nici póte se fie, lui se cuvine marirea cinstea si inchinaciunea in ceru si pre pamentu. Ceriurile spunu marirea lui Ddieu; Cheruvimii si serafimii lu-marescu cantandu: Santu, santu santu este Domnulu Savaotu plinu este ceriulu si pamentulu de marirea lui, si éta pre Domnulu puteriloru, pre imperatulu imperatiloru, care tóte le au facutu si tóte le tiene, care in tóta clip'a póte bate si omori; pre Elu pre Parintele celu pré bunu, care umple tóte cu bunetatile sale; pre elu lu-necinstimu vetemamu si lu-injuramu omulu celu nebunu si fara de minte. Overme nebunu si nemultiemitoriu! asia multiemesci ziditoriuului teu, cá te au facutu din nimica, te-au daruitu cu tipulu si asemenarea sa si-ti daruiesce indurarile sale cele bogate? Tu faci ceea ce nu facu dobitócele, cá avem mii si mii de esemple cá dobitócele au cunoscutu si cunoscú pre facatoriloru de bine, dar nu trebuie se mergi mai de parte, au nu se bucura canele teu candu vii de undeva si in tipu de multiemita ti-se lingusiesce? — apoi acela nu are minte! ér omulu celu daruitu cu minte nu se cutremura se necinstésca si se injure pre acela in care vietuesce. Au nu scii tu cá Domnulu care in cele diece porunci au poruncitu: „Se nu iei numele Domnului Dumnedieului teu in desiertu,” e destulu de puternicu ca se pedepsésca pre cei ce-lu suduie?

Câtu de tare uresee Ddieu sudalm'a se vede din pedéps'a cea gróznica cu care a vrutu Dumnedieu inca in acésta lume se pedepsésca pre cei ce injura, asia odata au dusu pre unu jdovu la Moise prorocu, care au suduitu pre Ddieu. Moise asia crima a tienutu sudalm'a, câtu n'au cutesatu se judece pre jdovu singuru, ei a intrebatu pre Ddieu. care i-a poruncitu ca se-lu omóra cu petrii. O Domne! multe petri ni-ar trebui, daca si acum s'ar osendí la mórte cei ce te injura pre Tine! Mai multe esemple suntu de aceste in s. scriptura de unde vedemu, cá injurarea e mare pecatu, asia pentru cá a suduitu pre Dumnedieu Senaharib regele din Asiria, tóta óstea lui o au nimicitu Dumnediu după cum marturisesce Isai a p r o r o c u c: 37; asia Antiohu si Nicanoru pentru cá au suduitu pre Ddieu, lui Antiochu i-au putreditu tóta carnea de pe trupu si au picatu, si asia au putitu de nu l'a pututu nime suferi, ér Nicanoru au picatu in resboiu, si povetiutoriuulu ostei jidovesci i-au taiatu capulu si l'a dusu in Ierusalimu unde i-au scosu limb'a si au tipat'ola cani, cum ne spunu cartea II-a a Macaveiloru 9. 15.

Póte cá se afla destui crestini carii gandescu in sine cá aceea au fostu in timpurile de demultu, dar acuma nu e asia; acuma nu omore pe nime cu petrii de ar sudui si injurá nu sciú cum, nici nu putrezesce carnea; nici nu taie nime limb'a, acuma si Ddieu iarta mai multe de câtu atunci, inse eu credu cá Ddieu ca vecinicu, care nu suferu schimbare nici stramutare nu póte se suferu ca se-lu insulte cineva. Daca acuma nu omora cu petrii pre cei ce suduie, si noi nu vedemu nici nu putemu sci pre cine si cum pedepsesce Ddieu pentru necinstirea numelui seu, pentru aceea nu putemu dice cá dóra nu pedepsesce, pentrucá vedem acum unu necazu acum altulu veninda asupra nóstra, — bóle, fómete, resboie, colera, ciurma si focu. Au dóra aceste nu suntu pedepse de la Ddieu pentru cá-lu suduim si luamu numele lui in desiertu? Asia e Cr! inse cu multu mai bine ar fi daca s'ar umili omulu si si-ar cureti limb'a cea spurcata de sudalmi, ca se o póta intrebuintiá spre marirea si laud'a lui Ddieu.

Apoi ve intrebú, spuneti-mi ce folosu, si dobanda are celu ce injura? Cele ce fura, gandescú cá daca va scapá va avea dobanda, asia si betivii si-stemperá poft'a cea do-

bitocésca pe o vreme, dar celu ce injura nu vede nici unu folosu nici unu castigu decâtu arata că e fora de minte, nu nu scie stepani peste sine, si asia daca se manie pe cineva, injura pe Ddieu, pe celu ce nu e de vina, apoi daca Ddieu ve pedepsesce pentru sudalmi, n'aveți ce invonovetî pe nime, precum nici pentru aceea daca ve blastemati voi singuri pre voi séu pre pruncii si dobitócele vóstre si Ddieu ve asculta, peste voi trimite bóle, casele ve ardu si tóte vi se facu in pravu si cenusia, si voi remaneti seraci.

Dar óre póte fi mai mare prostie si nebulie: decâtu candu si-blastema parintii fíii sei, i mana la dracu, i suduie, si asia nu numai vatema pre Ddieu ci-lu si ispitescu. S. Augustinu in cartea sa ce a scrisu despre intemplantile Ierusalimului c. 8. Lib. 20. aduce nainte o trista intemplantare, ce elu a vediatu cu ochii sei. O muiere din Capadocia odata batjocorindu-o pruncii ei s'a dusu in biserica si ii-a blastematu la scaldetorea de botezatu si s'a prinsu blastemulu, desí dóra singura n'ar fi vrutu, căci de odata pruncii au inceputu a tremurá din totu trupulu, si asia, de rusine s'au dusu din orasiulu in care ii-a nascutu in orasiulu Hippo unde tocmai atunci acestu Santu erá Eppu; si asia din gura in gura a auditu si Eppu si ii-a chematu la elu, si dupa ce s'a rogatu lui Dumnedieu pentru ei s'au tameduítu.

Insemnativé esemplulu acest'a, Crestinii parinti si voi toti carii asia usioru sloboziti din gurile vóstre sudelmi si blastemuri si ve invetiati din esemplulu acest'a tristu cătu de primejdiosu lucru e a ispitî pre Ddieu, dar mai alesu ve feriti de sudelmi, nu ve dieuitatî că adi mane veti se stati naintea judecatii lui Ddieu, apoi de acolo nu poteti scapá ca din alte locuri. Cu cuvintele S. Ioanu gura de auru ve spunu că „decátu sudalma nu e mai uritu pecatu, dar lui asemenea, că acést'a e cea mai mate fora delege pentru care si maitare pedepsesce Ddieu“. — Nu e destulu că unulu manie si vatema pre Ddieu că fura, altulu omora, altulu aprinde, strica dragostea intre cei casetoriti, altulu jóra strimbu, ci inca si asupra lui Ddieu se aredicati spurcat'a vóstra gura si se-lu suduítu, pre judecatoriulu nostru celu adeveratu vreti voi se-lu maniatu, care asia dice despre sine in cartea lui Moisi 5. c. 32. 35, 38. „A mea este isband'a, eu voi resplatî de vreme, vedeti si intielegeti că eu sum singuru Ddieu si afara de mine nu este altu Dumnedieu, eu omoru si inviu, eu ranescu si vindecu si nu este cine se ve scóta din manile mele“. Cu adeveratu mare nebulie e in modulu acest'a se se pregatésca omulu pentru judecat'a cea mai de pe urma! se manie omulu pre judecatoriulu seu, nu trebuie se ganditi că dóra ve veti mantuí cu desvinovetiile vóstre, că acolo nu se primescu asia feliu de desvinovetii cum voi ganditi.

Eu credu cumca destulu de apriatu v'am aretatu cătu de grozavu si mare pecatu este sudalm'a, si cumca Ddieu pre cei ce-lu injura séu mai timpuriu séu mai tardiu i pedepsesce, si cu cătu mai tardiu, cu atáta mai aspru i pedepsesce. Ve sfatuescu dar cu cuvintele lui S. Ioanu gura de auru din capetulu cuventarii sale rostita in contra sudalmii catra poporenia sei: „Fiindcă astadi ve vorbii despre sudalma nu ceru alta resplata si multiemita de la voicica pre cei ce suduie intre voi sei opriti, si daca auditi pre cineva pre utilie séu in ocolu seu suduindu, se stai in locu si sè-lu dojeniti, loviti-lu cu palm'a peste gura, că totu de atátea orive santiti manile vóstre, decatori loviti cu palm'a preste gura pre cei ce suduie pe Ddieu“ Dar mai cu séma acestu sfátu alu acestui S. Parinte se atinge de voi crestini, parinti, că daca voi vreti, poteti oprí sudalm'a din locasiurile vóstre, voi ve parasiti de sudelmi, dar si pe pruncii si pre toti casnicii vostrii opriti, că numai asia veti dobandí dragostea lui Ddieu, desradecinati sudalm'a dintre voi, si mariti, laudati si naltiatu pre Ddieu. Aminu. **I. Cioca,**
preotu

Costumul preotiloru in Romania.

De mai multu timpu se luase iniciativ'a pentru reformarea costumulu preotiloru in Romania. Intréga press'a romana de preste Carpati a salutatú ideia d'a vedé pe preoti imbracati cu unu costumu mai esteticu si mai venerabilu. Insa si acést'a reforma, in regula ca tóte reformele, a incercatu o opositie crancena si abia cu multa truda, s'a potutu regulá cestiunea in modu definitivu. Cu tóte acestea aflámu in diarele de preste Carpati că nu toti episcopi ar fi dispusi se introduca costumulu nou preotiescu in eparchiele ce guvernéza. Numai Inaltu Preasantitulu metropolitu primatu au luatú pana acuma mesurile energice, dandu ordinu la toti protoiereii si preoti din eparchia sa pentru introducerea costumulu nou preotiescu. Noi publicamu aci, dupa „Vocea Clerului :

Regulamentulu pentru costumulu clerului mirénu, autorisatu in Eparchi'a S-tei Mitropolii a Ungro-Vlachiei.

Reverenda.

Va fi lunga dupa statura, in sa de la talp'a incaltiamintei mai scurta in susu cu 10 c. m. Va fi de ori ce materia, in sa de culórea maro-deschisa. Desfacuta din ainte pana josu, se va inchide pe de desubtu, avendu d'asupra o banta de 3 c. m. si de la gátu pana josu va avea nasturi imbracati cu culórea totu aceeaasi, in sa mai inchisa. Pantalónulu va fi de ori-ce culóre si se va purtá in carâmbulu cismeii.

Cordonulu (Cingatórea.)

- a) La protoerei va fi latu de 10 c. m. si de culórea bordo.
- b) La sub-protoerei totu de aceeaasi culóre in sa latu numai de 6 c. m.
- c) La membrii consistoriului va fi latu ca la protoerei, in sa de culórea albastra deschisa. Presedintele consistoriului va purtá, pentru dinstinctiune, o cruce alba cosuta in tertilu pe cordonu.
- d) La preotii gradati cordonulu va fi de culóre négra, in sa la cei cu grade superióre va fi luatú de 8 c. m., éra la cei cu grade inferióre numai de 6 c. m.
- e) La preotii fara grada cordonulu va fi de culóre grié si latu de 6 c. m.

Bastonulu.

Protoerii si membrii consistoriului vor purtá bastóne de culórea trestii, cu manusia de argintu albu si cu doi ciucuri de firu, lungi de 3 c. m., cu o panglica asemenea de firu; in sa protoereii de firu galbenu, éra membrii consistoriului de firu albu,

Preotii cei-lalti, atátu cei gradati, cătu si cei negradati vor purtá bastone negre cu manusia de osu albu si cu o panglica lata de unu c. m. si cu ciucuri lungi de 2 c. m. Panglica si ciucurile voru fi: la cei cu grade superióre ca la protoerei, la cei cu grade inferióre de matasa galbena, si la cei fara grade de matasa négra.

Diaconii voru purtá asemenea bastóne negre fara ciucuri.

Bastónele voru fi lungi potrivitú cu statur'a fia-caruia, asia in cătu se le vie in dreptulu cópsei.

Cabana (giubéva).

Va fi de ori-ce materie de lana nu alta culóre de cătu négra mai scurta de cătu reverend'a cu 3 c. m.: va fi diferita de cea pana acumu numai prin acést'a, că partea dinapoi va fi pe talie, manicele scurte si largi numai de 30 c. m.; captusél'a la felu cu reverend'a.

Palaria.

Acést'a va fi generala. Ea va fi de castoru négra, cu bordurile de 10 c. m; cordéu'a de matasa négra lata de 2 c. m; éra la *Diaconi* unu snuru impletitu, de grosime de 1 c. m. La *Protoerei si membrii consistoriului* cordéua va fi de culórea cordonului; la *sub-protoerei* unu snuru, asemenea dupa colórea cordontului.

Palari'a se va purtá in totu-d'a-una, afara din serviciulu divinu, candu se inlocuesce cu potcapulu.

Potcapulu.

La procesiuni si conduceri de morti pe strade, si la ori ce alte servicii preotiesci, candu este a se pune epitrachilu, se va purtá potcapulu de postavu negru; éra candu preotulu este in biserica ca asistentu, va fi cu capulu desoperitu conformu regulorlu bisericesci.

D i v e r s e.

† (**Necrologu**). Archiereulu Genadie, vicariulu sanței metropolie a Ungro-Vlachiei, a incetatu din viétia. Remasitiile pamentesci a-le defunctului au fostu in mormentate in 2 Decemvre la monastirea Cernica in Bucuresci. Din viéti'a Archiereului Ghenadie „Timpulu“ comunica urmatoarele notitie: Archiereulu Ghenadie a fostu unulu dintre capii nostri bisericesci mai luminati. Dupa ce s'a mutatu din episcopi'a Buzeului la cea de Argesiu, in anulu 1868, pentru nisce motive politice, cu totulu straine de biserica, a fostu scosu din acestu scaunu. Astfelu elu a incetatu din viétia ca vicariu metropolitanu si Episcopu scosu din scaunu. „Eterna fia memori'a lui!“

(**Licee in Russia**, in care se invétia si limb'a latina sunt in numeru considerabilu. Aceste licee, tóte pentru femei, in Ianuaru 1876 in numeru de 223, dintre care unulu in Siberia de ostu. Pentru inscriere in fiecare anu se presentéza atátu de multe, in câtu o parte din ele remanu neinscrise' din caus'a nesuficientiei localuriloru. Intre-tienerea acestoru institutiuni a custatu in 1875 o suma de 6,386,744 lei. Asia dara in ce privesce cultur'a femeiesca, ea vine din directiune opusa acelei barbatesci, adeca dela resaritu spre apusu.

„**Intrunu ordinu de di**, generalulu Gurco incunoscintindu trupele ce avuse sub comand'a sa, cá are se se desparte de ele si se primésca comand'a altoru trupe, dice: „Parasindu trupele ce remanu si care au fostu sub comand'a mea, mi facu multa placere a le adresá in generalu la toti multumirile mele pentru servitiulu utilu ce au facutu si le dorescu din inima a ajunge scopulu ce ni-am propusu de a face prinsoniera armat'a lui Osman pasia (scopulu s'a ajunsu) ce este la Plevna, si sum mai multu ca siguru cá noi vom reusi, pentru cá turcii nu vor poté nici cu unu pretiu trece printre liniile armatei nóstre si a magnificei armate romane, aliatii nostri.“ Generalulu multiamindu unoru oficeri in specialu,-continua: „Simtiescu si-mi este ca o detoria placuta a multiumi din inima trupelorlu romane ce au fostu sub comanda mea si care s'au tienutu in totdeuna si in tóte ocasiunile la inaltimea detorielorlu lorlu si nelasandu nemicu de obiectatu asuprale, au meritatu consideratiunea M. S. Imperatorului si aliatului nostru Als. S. Carolu. Dorescu ca aliantia acestoru doue armate se fia una oca-

si una la consolidarea pentru viitoriu a fratiei militare intre ele.

□ **Resbelulu**. Caderea Plevnei inca totu agitéza opiniunea publica. Amenuntele ce se publica asupra acestui actu militaru sunt celea mai magulitóre pentru armat'a romana. Trupele romane intrara celea d'antaiu in Plevna, si totu romanii au fostu aceia, cari avura se resiste primulu aventu furiosu si desperatu alu Turciloru. Romanii au sustienutu positiunile lorlu fora se slabésca. Ba ei ocupara dela turci trei redute cu asaltu. Statulu maioru romanu a ocupatu localulu lui Osmanu pasia in Plevna. Dintre 37,000 prinsonieri turci in Romania vor fi detienuti 10,000 ceialalti vor fi transportati in Russia; ér din 70 de tunuri luate dela turci, romanii au primitu 30, ér cealalte li s'a venitu Russiloru. — Serbia inca a intratu in resboiu.

— **Scirea despre caderea Plevnei** a produsu, se intielege, cea mai mare bucuria intre poporatiunea romana din locu si a fostu primita cu entusiasmu de catra clas'a inteligenta a locuitoriloru atatu, câtu si de catra poporulu de rondu. Nóptea de Marti spre Mercuri a fostu o adeverata serbatóre pentru romanii brasioveni. Intregu suburbiulu Scheiu a fostu pe pecióre. Indata ce a inseratu s'au illuminatu deodata dealurile dimpregiurulu orasiului. Multime de rachete au fostu slobozite din verulu Tempei, precandu bubuitulu piveloru dela pólele ei si din Prundu anuncia urbi et orbí, cá diu'a cea mare, in care portile Plevnei s'au deschisu inaintea óstei romane invingatória, a sositu. Veseli'a erá mare si generala. Pe la órele 10 din nópte se adunase unu numeru mare de inteligentia, cu deosebire din cea mai tenera in birtulu romanescu supranumitu „Cuartirulu generalu dela Griviti'a“, unde intre toaste frumóse si bine simtite au serbatu cu totii luarea Plevnei. Intru aceea conveni inse si inteligentia sasésca totu spre acestu scopu in localulu seu, care inca dela 1871 a fostu botezatu „Cuartirulu generalu dela Versailles“. Domnii dela „Versailles“ otarira in nóptea acést'a a tramite o deputatiune, la „Griviti'a“ spre a duce felicitatiuni concetatiiloru romani pentru victori'a, ce au reportat'o fratii lorlu de dincolo de Carpati. Pe la órele 11 a sositu acést'a deputatiune, in a careia frunte se aflau duoi advocati distinsi din locu, in „Cuartirulu generalu Griviti'a“ si a fostu primita cu aplause si „Se traiésca“ sgomotóse, care contribuira numai la asprirea vigilantiei politiailoru, ce pandeau pe la coltiurile casei. Prin acést'a nici decum conturbati, óspetii sasi si romanii au schímbatu prea frumóse si fratiesci cuvinte de felicitare si urare de bine pentru viitoriu. Rar'a curtoasia a concetatiiloru dela „Versailles“ a bucuratu pe romani tocmai in momentele acele solemne fórte si ei nu au lipsitu si nu voru lipsi a le documentá câtu multiumitoria scie a fi si celu din urma romanasiu pentru asemeni atentioni fratiesci. Petrecerea colegiala a duratu pana catra diminétia. Astfelu abia cadiu Plevn'a si amu si resimtitu aici chiar la noi binefacatoriulu efectu alu acestei maretie victorie! (Gazeta Trans.)

Un tesauru reaflatu. — Foile francese istoricescu urmatoarea intemprare: Inca la 1862, in Parisu i s'a fostu furatu unui comerciantu avutu, anume Filtremann 145,000 franci prin unu comisu alu lui. Vinovatulu dupa o scurta urmarire, fu prinsu si condamnatu la 20 ani de munca silnica. Dar la hotiu s'au aflatu numai 2000 franci, de restu pretextá, cá ar fi fostu si elu jafuitu, pe candu umblá rafacitu prin o padure. Nenorocitul comerciantu la urma bancrutá si se sinucise. De atunci au trecut 15 ani. In luna lui Octobre a anului acesta, venindu unu comersantu din Nancy la Paris, trase la unu otelu. Standu in apartamentulu seu, d'odata audi din o odaia laterala unu dialogu intre doue persóne, cari se intielegeau asupra sumei de mai susu, pe locu facu aratare la politia; cercetarile ce s'au facutu, au aratatu ca acesti doi straini erau nisce complici ai furului din naratiune. Prin ei apoi s'a reaflatu tesaurulu.

— **Turci ca artisti.** Precum scrie unu diaru rusescu, „Timpulu nou“, locuescu in Saratow din lun'a lui Iuniu la 500 Turci, cari traescu fôrte pacinici. Antreprenorul de teatru, unu omu care voiá se mareasca efectulu si adeverulu naturalu alu tablouriloru in representatiunile ce le da despre faptele resboinice ale armatei ruse, folosindu ocasiunea, voi se angajeze pe acesti Turci spre scopulu aretat. La inceputu Turcii nu voiau se represinte pe compatriotii loru cei invinsi, dér in urma recompensati fiindu prin unu onoraru cuvenitu pentru conlucrarea loru artistica, se invoira. Audindu-se despre acésta in orasu, teatrulu a fostu in tôte serile plinu de publiculu din Saratow.

A esitu din tipariu dilele aceste :

Amiculu poporului

calidariu pe anulu 1878., de

Visarion Roman.

Anulu XVIII.

Cuprinsulu I. Tectsu. Cronologi'a, serbatorile, intunecimi, regintele anului, cele 12 luni adaogite cu calidariu istoricu, calidariu agronomicu (reveditu si inavutitu) calidariulu evreiloru, conspectulu lungimei dileloru, genealogi'a case-lorlu domnitóre, cursulu cáiloru ferate, calidariulu postalulu, serviciulu telegraficu, mersulu diligentiiloru, despre timbre, tergurile, valórea cuponiloru. In partea adóu'a: Astrucatii, istori'a unei mari nenorociri. — Despre temperamente de Dr. I. Al. Lapédatu. — Despre insemnatatea testamentelor de Dr. M. . . n. — Cazacii. Despre ostasii turci. Legea de usura. Agronomia: clasificarea pameuturiloru dupa plante. — Cum are se fia unu celariu bunu? — Ingrasiarea porciloru, — Inimicii albinelor, — Tabela pentru poterea incoltitóre, periodulu vegetatiunei si greutatea de midilocu a celorlu mai principale plánte agricole. — Mediculu de casa, — poesii. Varietati: torpilele, notitie economice, margaritare, posne, anuciuri. II Ilustratiuni: Antegarda de cazaci la panda, matrozii turci, angagiari de basibozuci, recruti turci plecandu in Asi'a, — prinsoneri bulgari in Rusciucu, basi-bozucu, o torpua esplodandu. Pretiulu unui esemplaru 50 cr, cu tramitere prin posta 56 cr. 10 esemplare 4 fl. 50, — 25 esemplare 10 fl, — 50 esemplare 18 fl 50 cr. — 100 esemplare 35 fl. Se póte trage d'adrep-tulu dela editorulu Visarion Romanu din Sibiu cum si prin tôte libreriele si vendietorii sciuti.

Depuneri de capitale pentru fructificare.

3—4.

Se primescu la institutulu subsemnatu:

- a) pe langa anuciaraa radicarei in sensulu statuteloru cu $6\frac{0}{10}$ interese;
- b) sub conditiune de a se anuciá institutulu radicarea depunerii la 3 luni inainte cu $6\frac{1}{2}$ % interese;
- c) sub conditiune de a se anuciá institutulu radicarea depunerii la 6 luni inainte cu 7% interese.

Interesele incepu cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerii, si incéta cu diu'a premergatoria dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse, cá numai dupa acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu pucinu 15 dile.

La dorinti'a deponentelului se potu stabili in diu'a depunerii capitalulu si conditiuni speciale de esolvire, cari se insemna apoi in libelu si in cartea depuneriloru institutulu. In atare casu restituirea depunerii urméza dupa aceste modalitati speciale.

Depunerile tramise prin posta pe langa comunicarea adresei deponentelului se resolva totu de-a-un'a in diu'a primirei.

Asémene se potu efectui prin posta anuciari si radicári de capitale.

Sibiu, 29 novembre 1877.

„Albin'a“,

institutu de creditu si d'economie in Sibiu.

Concursu.

1—3.

In urmarea decisului consistorialu din 17 Noemvre a. c. Nr. 725. scol. se deschide concursu pe statiunea invetiatorésca din *Parti'a*, indiestrata cu emolumintele anualí de 350 fl., 4 jugere de pamentu aratoriu, cortelu liberu cu gradina de legumi, pana in 7 Ianuariu 1878. candu se va tiené si alegerea, pana candu aspirantii potu substerne recursurile loru provideute cu testimoniu preparandialu si testimoniu de cualificatiune cu calculu bunu, inspectorulu districtualu Mel. Dregheciu in Thimisior'a. Spre documentarea desteritatii loru in cantare si tipicu sunt avisati recurentii a se presentá in vreo dumineca séu serbatóre naintea comitetulu parochialu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, Mel. Dregheciu, insp. de scóle.

1—3.

Conformu decisului Vener. Consistoriu de sub Nr. 2587/1877. B. prin care s'a aprobatu infintiarea unei capelanie in *Pecica romana* (comitat. Aradului) se eserie concursu; emolumente suntu: fotosirea beneficiiloru unei parochii fara pamentu estravilanu.

Doritorii de a castigá acésta capelania au de a produce: testimoniulu despre absolvirea aloru 8 clase Gymnas. clericale, — testimoniu de cualificatiune si de moralitate, precum si estrasulu de botedi cumca e nascutu din parinti romani pe langa acea in vreo Dumineca au serbatóre a se presentá in biseric'a mentionata, pentru a-si arató desteritatea in cantare, tipicu si cuventare.

Recursulu cu aceste documinte instruitu si adressatu catra comitetulu parochialu din *Pecica* se-lu transpuna la oficiulu protopresviteralu gr. or. din Aradu pana in $\frac{1}{13}$ Ianuariu 1878, — éra alegerea se va tienea iu $\frac{7}{19}$ Ianuariu 1878. —

Aradu in 28 Novembre 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Ioanu Ratiu, protopopu.

1—3.

Fiinducá la concursulu pe statiunea invetiatorésca din *Valcaniu* pana la 21 Noemvre a. c. candu a fostu determinata diu'a de alegere nu s'a presentatu nici unu recurinte, in urmarea ameliorarei salariulu docentalu, pe acea statiune se deschide de nou concursu cu urmatorele emoluminte:

- 1) In bani gata 200 fl. v. a.
- 2) Dela 500 case locuite câte 5 litre de gráu prin antisti'a comunala incassande.
- 3) Optu orgii de paie din care este a se incaldi si scol'a.
- 4) 2 jugere pamentu aratoriu estravilanu in canepiste.
- 5) Cuartiru liberu si gradina de legumi.

Terminulu alegerei se pune pe 8 Ianuariu 1878. pana candu doritorii de a recurge la acést'a statiune invetiatorésca au se-si instruedie recursurile conformu statutulu organicu adressande comitetulu parochialu din Valcaniu si trimitiende inspectorulu scolariu Vincentiu Sierbanu in Banat-

Komlós (Torontál) si se se presentedie in persona in veri o domineca séu serbatóre, — daca va fi posibilu, spre a-si aratá desteritatea in cantari si tipicu.

Valcaniu 27 Noemvre 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **V. Sierbanu**, protop.

2—3.

Concursu se escrie pentru deplinirea statiunei invetiatoresci la scol'a gr. or. din comun'a **Ravn'a** inspectoratulu Ienopoliei (Borosineu) cottulu Aradului, cu terminulu de alegere pe **18 Decemvrie a. c. st. v.**

Salariulu in bani gat'a 70 fl. v. a. 5 cubule grâu, 5 cubule cucuruзу, 8 orgii de lemne din care este a se incaldí si scol'a, 1 jugeru pamentu aratoriu, cuartiru cu gradina de semenatu.

Recurentii au se produca, testimoniu despre absolvirea preparandiei, — de cualificatiune, si atestatu de moralitate.

Recursele adresate comitetului parochialu, se voru trimite la oficiulu parochialu gr. or. in Monésa per Dézna. Ravna, 28 Noemvrie 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Nicolau Beldea**, inspect. scol.

2—3.

Se escrie de nou concursu pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din **Iosasiu** inspectoratulu Ienopoliei (Borosineu) cottulu Aradului, cu terminulu de alegere pe **27 Decemvrie a. c. st. v.**

Salariulu: 150 fl. v. a. 5 cubule de grâu, 5 cubule de cucuruзу, — 8 orgii de lemne, din care este a se incaldí si scól'a — cuartiru cu gradina de semenatu.

Dela recurenti se cere se produca testimoniu despre absolvirea preparandiei — de cualificatiune si atestatu de conduita. —

Recursele adresate comitetului parochialu, se voru trimite la oficiulu parochialu in Finisiu per Gurahonez.

Iosasiu, 28 Noemvrie 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Nicolau Beldea**, inspeet. scolariu.

2—3.

Pe postulu invetiatorescu din comun'a **Comiatu** protopopiatulu si inspectoratulu Lipovei, se escrie concursu cu terminu pona la **18 Decemvre** candu va fi si alegerea.

Emolumintele suntu: 100 fl. 15 meti grâu, 15 meti cucuruзу, 6 orgii de lemne, 1 jugeru de livada, cortelu liberu cu gradina de legumi.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu invetiatorescu as a-si tramite recursele instruate in intielesulu stat. org. si adresate comitetului parochialu, la subscrisulu in Lipov'a in inainte de alegere au se se presinte in vre o dumineca, in biserica spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Comiatu 27. Noemvre 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Cristoforu Giuchiciu**, inspectoru de scóle

2—3.

Concursu se escrie pentru ocuparea postului de capelanu pre langa nepotintiosulu parochu din **Rusova-Veche**, Vichentie Balea, Protopresbiteratulu Biserica-Alba, dieces'a Caransebesiului, conformu parintescii ordinatiuni consistori-ale cu dto 10-lea Noemvrie nr. 830. bis.

Emolumentele suntu urmatórele: a) a treia parte din sesia parochiala, pamentu bunu aratoriu; b) a treia parte din intra — si estravilanu; c) a treia parte din biru si stol'a indatinata dela 85 de case.

Doritorii de a ocupá acestu postu de capelanu au a-si tramite recursele instruate in intielesulu stat. org. bis. adresate comitetului parochialu catra Protop. Iosifu Popoviu in Jamu, avendu recurentii a se presentá nainte de alegere in vre-o Dumineca séu serbatóre in s. biserica spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu. Alegerea va fi in **18. Decemvrie 1877.**

Rusova-Veche, 21. Noemvrie 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Iosifu Popoviciu**, protopopu.

2—3.

La antaia escriere de concursu pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din **Zimbru** cu filialele **Brusturesci** si **Dulcele**, ne compariendu nici unu recurentu, — cu acést'a se escrie de nou concursu pe numit'a statiune invetiatorésca, cu terminulu de alegere pe **18 Decemvrie a. c. st. v.**

Salariulu anualu 157 fl. 50 cr., 5 cubule grâu, 5 cubule cucuruзу, 12 orgii de lemne din care este a-se incaldí si scól'a, cuartiru cu gradina de semenatu.

Recurentii au se produca testimoniu despre absolvirea preparandiei — cualificatiune si atestatu de moralitate.

Recursele adresate comitetului parochialu se voru trimite la oficiulu parochialu in Zimbru — per Gurahonez.

Zimbru, 28 Noemvrie 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Nicolau Beldea**, inspectoru scolariu.

3—3.

Conformu decisiunei V. Consistoriu alu Caransebesiului din 22. Septembrie cu Nr. 735. se deschide, pentru parochia cea vacanta din comun'a **Rachitova** in Protopresbiteratulu Oravitiei, Cottulu Carasiului, concursu cu terminu pana in **18 Decembre a. c.**

Emolumintele suntu 32 jugere de pamentu adeca o sesiune, birulu dela 109 de case si stol'a indatinata.

Doritorii de ocupá acést'a parochie au a-si adresá recursele instruate in sensulu statutului organicu catra Comitetulu parochialu din Rachitova, si ale trimite D. Protopresbiteru **Iacobu Popoviciu** in Oravitia.

Rachitova in 8 Noemvrie 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu D. Protopresbiteru tractualu.

3—3.

Concursu se escrie pentru intregirea parochiei vacante in comun'a **Lapusnicelu** in protopresbiteratu Mehadiei pana in **siese septemani dela 1-a publicare.**

Emolumintele impreunate cu acést'a parochie suntu: una sesiune de 23 jugere pamentu aratoriu si fenatiu, 11 jugere se despagubescu dela erariu cu 43 fl. 86 cr. una suta fl. pentru biru si stola, afara de nunti si alte servitie, cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acést'a parochie au a-si trimite recursele loru — instruate in sensulu stat. organicu bis. adresate comitetului parochialu, catra administratorulu protopopescu in Mehadia.

Lapusnicelu in 9 Novembre 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Stefanoviciu**, administratoru.

Redactoriu respundietoriu: **Vincentiu Mangra.**